

Summering efter politikerutfrågning den 9 mars

Samtliga partier deltog enligt följande

S	Mathias Bohman
VB	Jesper Lundberg
L	Emelie Voetmann
V	Päivi Verdier
M	Oskar Weinmar
KD	Maria Fälth
C	Mikael Schmidt
SD	Samuel Stephan
MP	Maria Tuveesson

Moderator var Tommy Hellström, SPF Seniorerna Upplands Väsby

Äldrepolitiskt program i kommunen?

Läget är lite olika i partierna då vissa fortfarande håller på att precisera sin politik i detta avseende. Samtliga partier åtog sig att hålla SPF Seniorerna informerade om sina prioriterade äldrefrågor.

En inledande presentationsrunda visade på stor enighet i målbilden;

- Kommunen ska vara en attraktiv kommun att åldras i. Det ska vara tryggt i den offentliga miljön.
- Kvaliteten ska vara av bästa märke i äldreomsorgen och särskild vikt lades vid hemtjänsten (kontinuitet i fråga om person som utför tjänsten, flexibilitet utifrån brukarperspektiv, näringsrika måltider, social gemenskap som minskar ofrivillig ensamhet).
- Dialog och samarbeten med föreningar som företräder äldre lyftes fram i olika grad
- Betydelsen av att det finns en eller flera samlingsplatser som är lätt tillgängliga för äldre
- Bra utbud av olika aktiviteter inom friskvård, kultur och nätverkande bland äldre.

Tiden medgav inte någon mer fördjupad diskussion i olika sakfrågor utan politikerna fick svara på ett antal "snabbfrågor". Kontentan av dessa svar redovisas nedan.

Trygghet

För närvarande är ca 750 personer nyttjare av hemtjänst. För en enskild individ är många gånger känslan av att i vardagen bli beroende av någon annan en icke önskvärd situation. Hur fungerar då kommunens hemtjänst?

SPF Seniorerna tog för några år sedan initiativet till en mätning av kommunernas kvalitet i hemtjänsten och varje år publiceras ett sammanvägt resultat i form av en rankinglista. Hemtjänstindex är baserad på offentlig statistik och indelad i fyra olika områden. År 2025 hamnade Upplands Väsby på plats 102 av 290 kommuner. I delområde Utförande är dock resultatet betydligt sämre, plats 284! Här finns naturligtvis en förklaring i den omläggning av utförarorganisationen som genomförts under fjolåret.

Inget parti uppgav att det var nöjt med dagens kvalitetsnivå i hemtjänsten. När det gäller åtgärder för att höja kvaliteten går åsikterna isär när det gäller att kunna välja utförare, men det finns också många gemensamma nämnare som exempelvis kompetensnivå, inkl att tala svenska, hos personalen, frihet för den enskilde brukaren att kunna välja person för ex hjälp med sin intimhygien eller inriktning på själva innehållet i tjänsten genom övergång från minutstyrning till ramtid och näringsrika måltider.

På fråga om partiet efter nästa Hemtjänstindex är berett att gå igenom och analysera resultatet tillsammans med seniororganisationerna svarade samtliga ja, så i den frågan återkommer vi.

En utveckling inom hemtjänsten är att allt fler kommuner inför s k förenklad biståndshandläggning innebärande att den som fyllt 80 år (eller annan åldersgräns) erbjuds ett begränsat antal hemtjänsttimmar utan särskild behovsprövning. Alla partier uppgav att de var beredda att pröva denna metod i kommunen.

I omsorgskontorets verksamhetsplan är målbilden att 80% av de som använder hemtjänsten ska vara nöjda, en målbild som innebär att målet sätts 8 procentenheter högre än utfallet året innan. Betyget godkänt ges motsatsvis om 20% inte är nöjda. Samtliga partier ansåg att målbilden beträffande nöjdhet hos brukarna borde vara högre.

Boendeformer

Behovet av platser på särskilda boenden kommer att successivt öka. Många äldre önskar sig också en boendeform som på något sätt ligger emellan eget boende och särskilt boende (typ seniorboende, trygghetsboende) till en rimlig kostnad.

Våra snabbfrågor gav följande;

Är beredskapen tillräckligt bra för att möta behoven av fler platser på särskilda boenden och trygghetsboenden? Dagens majoritet menade att frågan i praktiken är mer komplicerad då det handlar om att väga kostnadsbilden för nybyggnation mot behoven. Oppositionen menade att kommunen skulle kunna vara mer offensiv i planarbetet.

Hyresnivån i kommunen för särskilt boende är relativt sett högre än i jämförbara kommuner. Samtliga partier ansåg att det är bra om kommunens hyresnivå successivt anpassas så att den är i paritet med andra kommuner i närområdet.

I eget boende ökar boendekostnad bl a på grund av ökningen av kommunala taxor. VA-taxan för eget hus höjs 2026 med ca 20% (ca 150 kr/mån för en villa) och som skäl anges omvärldsläget samt nya högre krav på va-nätet. Tar vi 2024 som basår är höjningen till 2026 snarare 80%.

Kan vi förvänta oss ytterligare höjningar?

Politikerna framhöll att va-taxan ska bära kostnaderna för va-nätets underhåll och utbyggnad. Intäkterna används inte till annan verksamhet. Vad som händer framgent är osäkert. Några partier i opposition menade att det finns skäl att analysera den totala kostnadsnivån för de verksamheter som va-taxan ska täcka.

Avslutningsvis kunde konstateras att alla partier värdesätter om en mer fördjupad och fortlöpande dialog kan ske med seniororganisationerna om långsiktiga behov och möjligheter att utforma varierande framtida boendeformer för seniorer.

Social gemenskap

En social gemenskap är av mycket stor betydelse för livskvaliteten på äldre dagar. Många hamnar i en ofrivillig ensamhet när ens partner går bort eller blir sjuk. Lättillgängliga mötesplatser spelar i det sammanhanget en stor roll liksom ett proaktivt föreningsliv för seniorer.

En konkret fråga som finns på agendan är ny lokalisering av de uppskattade mötesplatserna i låghusdelen i Väsby centrum, vilkas hyreskontrakt löper ut hösten 2027. Omsorgskontoret har enligt uppgift ett uppdrag att ge förslag till alternativ lokalisering.

Samtliga partier lovar att de befintliga mötesplatserna erbjuds en ny och tillgänglig lokalisering. Det fanns vidare enighet om att de seniororganisationer som idag bidrar till verksamheten inbjuds att delta i Omsorgskontorets uppdrag.

En uppsökande verksamhet riktad till 80+ har tidigare funnits i kommunen. På fråga om partierna är beredda att stödja ett återinförande av sådan verksamhet i någon form av samarbete med seniororganisationerna var samtliga positiva.

Utbudet av aktiviteter riktade till seniorer är stort redan idag vilket den s k Aktivitetskalendern visar. Utmaningen är då kanske främst att nå ut med informationen till så många som möjligt.

Delaktighet

Det kommunala pensionärsrådet (KPR) är en bra och betydelsefull plattform för en regelbunden dialog mellan seniororganisationerna och kommunens politiker och tjänstemän. På fråga om politikerna kan tänka sig att tillsammans utvärdera KPR-samarbetet i syfte att bredda och förbättra dialogen var svaret entydigt ja. Partier som idag inte deltar i KPR uttryckte en vilja att vara involverade.

Att seniorer och politiker möts i en dialog även vid sidan om KPR skulle kunna ske årligen i ett öppet forum riktat till alla seniorer och politiker. Om seniororganisationerna utarbetar ett koncept för ett sådant forum uttryckte samtliga ett intresse av att delta.

Den kommunala ekonomin

Att äldreomsorgen kommer att kräva mer ekonomiska resurser står klart. På fråga om hur dessa resurser ska skapas var samtliga ense om att den kommunala verksamheten i stort måste effektiviseras ur ett kostnadsperspektiv. Endast V var berett att som en sista åtgärd föreslå en mindre skattehöjning.

Hur en kostnadsbesparing via effektiviseringar kan ske får den fortsatta debatten utvisa.

XXXXXXXXXX